

NOTA DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 *Titlul actului normativ*

Hotărâre

pentru punerea în aplicare a măsurilor privind consolidarea capacității instituționale a Ministerului Finanțelor instituite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81/2023 privind consolidarea capacității instituționale a Ministerului Finanțelor, exercitarea controlului financiar de specialitate al statului, pentru unele reglementări specifice, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative și pentru modificarea unor acte normative

Secțiunea a 2-a *Motivul emiterii prezentului act normativ*

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Finanțelor, având în vedere:

- rolul Ministerului Finanțelor în procesul de consolidare financiar-fiscală a României, precum și în procesul de monitorizare a deficitului bugetar și de încadrare în țintele de deficit bugetar asumate în relația cu Comisia Europeană,
- necesitatea creării mecanismelor instituționale în vederea implementării acestor obiective;
- implementarea dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.81/2023 privind consolidarea capacității instituționale a Ministerului Finanțelor, exercitarea controlului financiar de specialitate al statului, pentru unele reglementări specifice, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

2.2. Descrierea situației actuale

În vederea îndeplinirii obiectivelor majore ale Ministerului Finanțelor necesare consolidării capacității instituționale, respectiv:

- monitorizarea execuției bugetare pe baza datelor și informațiilor gestionate de Ministerul Finanțelor la nivelul ordonatorilor de credite și instituțiilor publice aflate sub autoritatea/coordonarea/subordonarea acestora cu privire la cheltuielile efectuate;
- exercitarea controlului cheltuielilor curente și de capital, în condițiile ordonanței de urgență, pentru categoriile de cheltuieli care înregistrează o creștere cu mai mult de 20% față de costul mediu al achizițiilor de produse/servicii/echipamente și/sau execuție de lucrări sau costul mediu al cheltuielilor curente și de capital aferente unor instituții publice similare, după caz;
- îndeplinirea responsabilităților principale în relația cu Comisia Europeană referitoare la mecanismul de control a carbonului la frontieră;
- gestionarea corespunzătoare a veniturilor nefiscale rezultate din exploatarea/

gestionarea/administrarea patrimoniului public al statului și unităților administrativ teritoriale ale bogățiilor solului și subsolului date în administrarea/concesionarea operatorilor economici potrivit legii;

- controlul modului de evidențiere a bunurilor proprietate publică/privată a statului la nivelul autorităților publice locale;
- punerea în aplicare a prevederilor Regulamentului (UE) 2023/956 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023 privind instituirea unui mecanism de ajustare a carbonului la frontieră, cu aplicabilitate la nivel unional de la data de 1 octombrie 2023,

a fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81/2023 privind consolidarea capacității instituționale a Ministerului Finanțelor, exercitarea controlului financiar de specialitate al statului, pentru unele reglementări specifice, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Obiectul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 81/2023 îl constituie:

- *reglementarea și instituirea măsurilor necesare consolidării capacității instituționale a Ministerului Finanțelor,*

- *organizarea unei structuri de specialitate pentru monitorizarea execuției bugetare pe baza datelor și informațiilor gestionate de Ministerul Finanțelor, structură care, ori de câte ori constată depășiri cu peste 20% față de costul mediu al achizițiilor de produse/servicii/echipamente și/sau execuție de lucrări sau costul mediu al cheltuielilor curente și de capital aferente unor instituții publice similare, după caz, sesizează structura de inspecție economico-financiară din cadrul Ministerului Finanțelor;*

- *stabilirea unor noi atribuții Direcției Generale de Inspecție Economico-Financiară din cadrul Ministerului Finanțelor și structurilor teritoriale de inspecție economico-financiară din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, respectiv:*

- efectuarea controlului procedurilor de achiziție publică din punctul de vedere al cheltuielilor cu materiale și servicii, cheltuielilor de protocol, organizare de evenimente, cheltuielilor de investiții, precum și al altor categorii de cheltuieli efectuate din fondurile publice de ordonatorii de credite atât de la nivelul autorităților publice centrale, cât și de la nivelul autorităților publice locale, inclusiv pentru acei ordonatori de credite aflați în autoritatea/coordonarea/subordonarea acestora;
- efectuarea controlului modului de evidențiere a bunurilor proprietate publică/privată a statului la nivelul autorităților publice locale;
- constatarea contravenției și aplicarea sancțiunii la entitățile verificate.

- *organizarea unei structuri de specialitate, cu atribuții principale de reglementare și aplicare a prevederilor Regulamentului (UE) 2023/956 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023.*

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, numărul maxim de posturi pentru aparatul propriu al Ministerului Finanțelor este de 1.998, exclusiv demnitarii.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 520/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, numărul maxim de posturi pentru aparatul propriu al Agenției și structuri subordonate este de 22.241, inclusiv președintele, vicepreședinții și posturile aferente cabinetelor demnitarilor.

Prin Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, cu modificările ulterioare, au fost instituite o serie de măsuri care au ca obiect general consolidarea fiscal-bugetară a României prin administrarea eficientă a veniturilor publice dar și utilizarea eficientă a resurselor alocate pentru finanțarea cheltuielilor publice.

2.3 Schimbări preconizate

Prin prezentul act normativ se propune crearea premiselor pentru asigurarea funcționalității celor două noi structuri de specialitate, precum și a structurii de inspecție economico-financiară din cadrul Ministerului Finanțelor și a structurilor teritoriale de inspecție economico-financiară din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală care vor efectua acțiuni de control la entitățile sesizate.

- Una dintre structurile de specialitate va avea ca obiect de activitate monitorizarea execuției bugetare pe baza datelor și informațiilor gestionate de Ministerul Finanțelor. Aceasta va analiza datele și informațiile gestionate de Ministerul Finanțelor și va solicita informații suplimentare, după caz, și, în situațiile în care constată o creștere cu mai mult de 20% față de costul mediu al achizițiilor de produse/servicii/echipamente și/sau execuție de lucrări sau costul mediu al cheltuielilor curente și de capital aferente unor instituții publice similare, după caz, sesizează structura de inspecție economico-financiară din cadrul Ministerului Finanțelor. În fiecare an calendaristic Ministerul Finanțelor va prezenta Guvernului rapoarte privind monitorizarea efectuată. Activitatea acestei structuri se organizează pentru început sub formă de proiect-pilot pe o perioadă de 3 ani pentru domeniile educație, sănătate, asistență și protecție socială, precum și pentru autoritățile și instituțiile aflate în subordinea autorităților administrației publice locale. După această perioadă, pe lângă domeniile menționate anterior, se pot aplica și altor domenii stabilite prin ordin al ministrului finanțelor.

Structura va funcționa cu un număr de 22 de posturi asigurate prin suplimentarea numărului de posturi aprobat pentru Ministerul Finanțelor.

- Cealaltă structură de specialitate va avea ca obiect de activitate reglementarea și aplicarea Regulamentului (UE) 2023/956 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023 privind instituirea unui mecanism de ajustare a carbonului la frontieră (CBAM).

Structura de specialitate va avea următoarele atribuții cu caracter general:

- a) gestionează și implementează la nivel național CBAM;
- b) înregistrează solicitările importatorilor de a obține statutul de declarant autorizat în registrul CBAM;
- c) acordă, refuză sau retrage statutul de declarant autorizat CBAM;
- d) face schimb de informații cu autoritățile competente;
- e) solicită constituirea unei garanții pentru a autoriza un declarant, în cazul în care declarantul nu a fost stabilit pe parcursul celor două exerciții financiare anterioare anului în care a fost depusă cererea.

Totodată, prin intermediul acestei structuri se va asigura colaborarea cu Comisia Europeană în vederea identificării celor mai bune practici în aplicarea Regulamentului și participarea la reuniunile organizate la nivel național, la nivelul UE sau non UE și la cele ale Comitetului CBAM.

Structura de specialitate va funcționa cu un număr de 22 de posturi asigurate prin suplimentarea numărului de posturi aprobat pentru Ministerul Finanțelor.

- Pentru desfășurarea activităților de control vor fi alocate un număr de 10 posturi Direcției generale de inspecție economico-financiară din cadrul aparatului propriu al Ministerului Finanțelor și un număr de 46 de posturi structurilor teritoriale de inspecție economico-financiară din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, asigurate prin suplimentarea corespunzătoare a numărului de posturi aprobat pentru Ministerul Finanțelor, respectiv pentru Agenția Națională de Administrare Fiscală.

În acest sens, numărul maxim de posturi pentru aparatul propriu al Ministerului Finanțelor este de 2.052, exclusiv demnitarilor, iar numărul maxim de posturi pentru aparatul propriu al Agenției Naționale de Administrare Fiscală și structuri subordonate este de 22.287, inclusiv președintele, vicepreședinții și posturile aferente cabinetelor demnitarilor.

Prezentul proiect de act normativ a fost elaborat având în vedere necesitatea implementării măsurilor instituite prin Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, cu modificările ulterioare, referitoare la reducerea numărului de posturi și la încadrarea în procentul de 8% pentru funcțiile publice de conducere, fiind necesară stabilirea numărului de posturi pentru Ministerul Finanțelor și unitățile subordonate, cu respectarea tuturor actelor normative incidente.

2.4. Alte informații:

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2. Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mil. lei (RON) -						
Indicatori	Anul 2023	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus:						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus:						
4.3. Impact financiar, plus/minus:						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
<p>4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</p> <p>1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;</p> <p>2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.</p>						
4.8. Alte informații						
<p><i>Finanțarea posturilor suplimentare se va asigura în condițiile legii, cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate în bugetul ministerului.</i></p>						

Secțiunea a 5-a

Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

<p>5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Nu este cazul.</p> <p>5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Nu este cazul.</p> <p>5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce anspun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)</p>

- 5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE
Nu este cazul.
- 5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE
Nu este cazul.
- 5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene
Nu este cazul.
- 5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente sumate
Nu este cazul.
- 5.6. Alte informații
Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

- 6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
Nu este cazul.
- 6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate
Nu este cazul
- 6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale
Nu este cazul
- 6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative
Nu este cazul
- 6.5. Informații privind avizarea de către:
- a) Consiliul Legislativ
Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
Nu este cazul.
- c) Consiliul Economic și Social
Nu este cazul.
- d) Consiliul Concurenței
Nu este cazul.
- e) Curtea de Conturi
Nu este cazul.
- 6.6. Alte informații
Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a
**Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea
proiectului de act normativ**

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea prezentului act normativ
Prezentul act normativ a fost elaborat cu aplicarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.
Proiectul de act normativ s-a publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice
Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a
**Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act
normativ**

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ
Nu este cazul.
8.2. Alte informații
Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta hotărâre a Guvernului pentru punerea în aplicare a măsurilor privind consolidarea capacității instituționale a Ministerului Finanțelor instituite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81/2023 privind consolidarea capacității instituționale a Ministerului Finanțelor, exercitarea controlului financiar de specialitate al statului, pentru unele reglementări specifice, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative și pentru modificarea unor acte normative.

Ministrul finanțelor

Marcel-Ioan BOLOȘ

